

על התורה ועל העבודה

במשנתו של מרן בעל הסולם זיע"א
מתוך שיחותיו של רבי אברהם מרדכי גוטליב שליט"א

גליון מס' 35

תזריע מצורע

על התורה

"זאת תהיה תורת המצורע"

(ויקרא י"ד, ב')

מי מדבר לשון הרע על הבורא?

"זאת - תהיה - תורת - המצורע - ביום - טהרתו - והובא - אל - הכהן" (ויקרא י"ד, ב').

הפעם נישא כנפיים ונעופה אל גנזיה של הבנה שורשית ועדינה, במהותה הנוראה של לשון-הרע. רוב העולם סבורים כי לשון הרע הוא עניין שבין אדם לחברו, לשכנו, לבני ביתו. ההבנה הפשוטה היא, שאומנם לשון הרע היא עבירה על ציווי ה' ויש עליה עונש חמור, אך היא עדיין גדורה במחנות בני האדם.

ואין הדברים מדויקים כלל וכלל, ונססה להסביר. מצורע - מוצא רע. חז"ל מסבירים "לפי שעל לשון הרע באים נגעים". יהודי שיש לו טענות וטרוניות על הנהגת הבורא, וכי הקב"ה שדרכו להיטיב מציב לפנינו מציאות שלילית, שבה הרשע חזק מנצח ומתעשר ומשפיע, ואילו הצדיק סובל ונרדף, יהודי כזה מדבר לשון הרע על הקב"ה!!! כל דיבור שיש בו ביקורת שלילית, אפילו מרומזת, על התנהלותה של המציאות המתרחשת לנגד עינינו, היא לשון הרע על אבינו שבשמים (מנהל העולם, עושה חדשות ובעל מלחמות), כאילו הם מבינים טוב ממנו איך צריכה להיות המציאות. יהודי שכזה כביכול יוצא חוצץ נגד ההנהגה העלומה של השגחת הבורא, שהוא "טוב ומיטיב לטובים ולרעים" והכל טוב. אין לשון הרע נוראה מזו!!!

מה קורה כאן בעצם, ומאיין נובע העונש של מחלות ונגעים? עיקר העיקרים בעבורנו כעבדי ה', להיות רחומים וחנונים, כמו הקב"ה. ואם הגוף העכור, הוא הנחש הקדמוני, טוען מלהג ומלגלג שהקב"ה לא רחום וחנון, וכי ענייני העולם מתנהלים שלא כהוגן

מדוע יצאו בני לתרבות רעה?

המאזין הראשון ללשון הרע היוצא מפינו, הוא הקב"ה בכבודו. ודומה כי אין עצב גדול לאבא הגדול, כמו העצב שמדברים על בניו סרה. אך חשוב שנדע, כי אותה לשון המכה בסתר צדיקים ושלימים, בסופו של דבר תכה את המכה סרה. כי מידה כנגד מידה לא בטלה. המזלזל - יזולזל.

...

עיניו של הגאון הגדול הרב שלמה זלמן אויערבך זצ"ל, מעמודי התורה והיראה של הדור האחרון, היו זכות ומיטיבות רואי למרחוק. מלבד גאונותו העצומה בש"ס ובפוסקים, זכה הרב להיות תל-תלפיות, אוזן קשבת ולב מבין לרבות עמך בית ישראל, שביקשו ממנו עצה ותושייה, על מנת לחבוש ולרפא פצעי חיהם. סבלנותו העצומה, טוב ליבו ופניו המאירות ומקרינות אהבת חינום תדיר, שבו את ליבו של כל ילד, נער וזקן, שראו בו לא רק רב סולל דרך, אלא סבא ואבא רחום, התומך ומעודד.

ומעל לכל, ר' שלמה זלמן היה מחנך עצום, שעיצב דורות של תלמידים, שאף הם הפכו ברבות השנים למרביצי תורה, ראשי ישיבות ומחנכים, בבחינת דור-לדור-יביע...

הכוונותיו ועצותיו החכמות, בענייני חינוך הבנים וכינון שלום בית, היו נר מזהיר, ומי שאחז בהם, עלה על המסלול הנכון והאמיתי, והצלחה במשימת חיים זו.

זאת ועוד, עקב רגישותו הרבה לכל יהודי, בשילוב עם ענוותנותו המיוחדת, ידע לאבחן, בעניינים חדות כאזמל, קלקולים נסתרים, שגרמו לנזקים חינוכיים חמורים. ומי שהודה בכך, כי אכן מעשיו נלוזים הם, ואחז בעץ החיים, קרי עצותיו של ר' שלמה זלמן, עלה וטיפס מעלה מעלה, עד לכינון הבית והחינוך.

עיניו של ר' צוריאל היו כבויים ועצובות, כשנכנס בשעת ליל למעונו של הרב אויערבך. משא חייו, כמו גרם לכתפיו להיות שוחוחות ושבריריות. ואז בפרץ דמעות, החל לשפוך את מרי ליבו. יצוין כי יהודי זה היה מוכר

לרב שנים רבות.

"כבוד הרב, חיי אינם חיים, טוב מותי מחיי..."

"מדוע?" התעניין הרב.

"מה אספר ומה אדבר, כמו שהרב יודע, יש לי ארבע בנים, הם כבר בוגרים. חינכתי אותם במסירות נפש לקיום תורה ומצוות, לאהבת הבורא, ליראת שמים. ומה רע ומר גורלי, ילדי עזבו ונטשו את ספסלי בית המדרש ועברו לעסוק במסחר, ובקושי מקיימים מצוות. ועיני רואות וכלות...".
ובעודו ממרר בבכי, הוסיף ר' צוריאל עוד כמה משפטים, "כבוד הרב מכיר את שכני הוותיק, ר' שמעון, שהוא יהודי פשוט, איננו יודע ספר, בקושי קורא תהילים. ופשוט לא יאומן כי יסופר, בניו של ר' שמעון, ללא יוצא מן הכלל - תלמידי חכמים עצומים, מרביצי תורה וגדולי יראה. זרע ברך ה' ממש. אין לי טענות, אני שמח בחלקי, עיני לא צרה בהצלחתו בחינוך בניו. אך אינני מבין, מדוע לא שפר עלי מזלי עם בני, ואילו יהודי פשוט והמוני זה, זוכה לגדולי תורה ממש?".

ר' שלמה זלמן עצם עיניו ושקע בהרהורים. שתיקה בת שלוש דקות נמשכה בחלל החדר, ור' צוריאל המתין בקוצר רוח להסברו של הרב. הוא ידע כי אם ר' שלמה זלמן איננו משיב מיד, יש לו בוודאי עניין גדול לומר לו, אך הוא בורר מילותיו.

כשפקח הרב את עיניו, הוא הניח שתי כפות ידיו על כפות ידיו של ר' צוריאל וברר מילותיו, ברוך ובנועם, "ר' צוריאל יקירי, יש לי לומר לך כמה דברים, שכנראה לא יעמו לאוזניך. אך לאחר מחשבה מעמיקה, החלטתי שמן הנכון ומן הצדק, עפ"י תורתנו הקדושה - לאמרם בפניך".

ר' צוריאל עצר נשימתו, וכשכולו נרעד, ביקש לשמוע מה בפי הרב. "ויבן יקירי, הבדל גדול בהנהגות ובאורחות החיים, יש בינך לבין ר' שמעון. אתה מחזיק מעצמך למדן גדול ותלמיד חכם מובהק. וכאחד שכזה, שבט הביקורת מתגלגל בלשונך פעמים רבות. פעם ביקורת על רב פלוני, פעם אחרת על רב פלוני. וילדיך לאורך שנים שומעים וסופגים מסר נורא. מה? מותר להעביר ביקורת על תלמידי חכמים. ומשום כך, תלמיד חכם בעבורם, איננו נזר הבריאה, איננו בעל מעלה, אלא עוד אדם פשוט, כמו עגלון, כמו פחה. לעומת זאת, שכנך הוותיק ר' שמעון, הוא יהודי צנוע ופשוט, והוא אוחז מעצמו עפר ואפר. אך כשהוא מבחין ברחוב בתלמיד חכם, מיד הוא נפנה אליו, לוחץ ידו בחום רב, מבקש להתברך ממנו, ואף שואל שאלה בהלכה, כפי רמתו בהבנת התורה. וכשהוא חוזר לביתו הוא

ושלא כדן בגלל פלוני או פלמוני, הוא חוטא בלשונו נגד הבורא, ועוקר מן השורש את עבודת האדם כמאמין, בכל מכל.

ולכן באים הנגעים על הגוף כי הוא זה שמפיץ כפירה זו. מאידך גיסא, יש ענג על הסתכלות חיובית וטובה בהנהגת ה', ואין ענג נפלא מזה. אך אם משתבשות המערכות, ה"ענג" הופך ל"נגע", למחלה ממאירה הטורפת נפש וגוף.

"בנים - טהרתו - הובא - אל - הכהן". פירושו: הכהן מידתו חסד, חסד הוא נתינה. כשיהודי לא מתחשב בגופו החומרי, בדעתו העכורה, ומוותר על האהבה העצמית שלו למען הזולת ולמען ה', הוא זוכה לאור האמונה הזך והמצוחצח המכונה **"זאת"**, כמ"ש: **"זאת נחמתי בעיני"**. זו בחינה של **"זאת תהיה תורת המצורע"**, ומתי? **"ביום טהרתו"**. יום הוא בבחינה של הארה, וזה האור המטהר את הלב לתת לזולת, ואת המוח להאמין בהנהגה שמעל הטבע, מעל להגיון האנושי הרדוד. **"יום טהרתו"** תלוי ב"הובא אל הכהן", אל אושיות החסד האלוהי. יהודי שלא הולך למעלה מהדעת ונגד האהבה העצמית, הוא אבוד.

נמצאנו למדים שעיקר לשון הרע הוא בין אדם למקום. ולכן יש להיזהר מלצייר ציורים רעים על הזולת שמביאים שנאת חנם, שמביאים נגעים, וכך נעצרים ונבלמים, ואם לא מתקדמים, נופלים. עלינו להרגיל עצמנו לפעול למען הזולת מעל לטבע, מעל לשכל ולדעת, ובאותו מידה לפעול למען הבורא. וזו מטבע שיש לה שני צדדים, ובהחלט כדאי שהיא תיטמן בכיס הרוחני שלנו.

פורץ בריקוד ושירה "היום פגשתי תלמיד חכם, הנה מה טוב ומה נעים, זכיתי להתבשם מחכמתו ומברכותיו". ראו בניו את משוש ליבו שלא אביהם מתלמידי חכמים, והדברים נספגו במחזור דמם, בנפשם ונשמתם. והם גדלו עם החיבה והערכה לתלמידי חכמים. ולכן יקירי ר' צוריאל, זכה ר' שמעון שכל בניו ללא יוצא מן הכלל, יראים ושלמים, לומדי ואוהבי תורה. ללמדנו כמאמר שלמה המלך "החיים - והמוות - ביד - הלשון". כלומר החיים הרוחניים והמוות הרוחני, ביד הלשון. לשון שמעריכה חכמה ויראה, תזכה לשרשרת דורות של יראים ושלמים, ואם חלילה ההיפך... אנא ר' צוריאל, שמור את הביקורת לבקר את עצמך. והפגן אהבה וחיבה לנוטרי התורה ולמדיה. ומובטחני שהקב"ה ברחמי ייטע בלב בניך רצון עז לשוב לאוהלה של תורה". ויאים הדברים למי שאמרם.

ועל העבודה

ככל שנותנים אמון כך נותנים יותר

"תורה תהא אמונת"

בואו נדבר על אמון. לידיד ישר וטוב אנחנו מוכנים לתת במתנה 1,000 ₪. לאדם חשוב בעל מעלות ומידות, ניתן 10,000 ₪, לגדול הדור, שהוא מרום ונעלה ואהוב ודגול, נוותר וניתן גם מליון דולר (אם יש כמובן). מאין נובע מדרג זה? מן האמון

הדוק, בבחינת "אני ואלוקי חד הוא".

"תורה תהא אמונת", זהו אדם שתורתו אומנותו. פירושו: לפי שיעור אמונתו בגדלות הבורא, כך שיעור השקעתו ודביקותו בתורה. וכן להפך: לפי שיעור עסק התורה, כך אדם ירכוש אמונה. כי תורה משמעותה הנחיה הוראה והדרכה, והיא תקנה לאדם אמונה שעל ידה אדם יותר על האהבה העצמית שלו, וידבק בבורא. זו האמונת האמיתית!!!

והאהבה והכבוד שאנו רוחשים לזולתנו.

בואו נעשה עוד צעד קטן. ואם היה עומד לפנינו משה רבנו איש האלוקים. ה-כ-ל!!! היינו מוותרים ונותנים למענו.

ומה לגבי אבינו בוראנו? גם כאן, ככל שדבקים בו, אוהבים אותו וחשים ברוממותו בלב, בשכל, בדם, אזי מוכנים לוותר על האהבה העצמית שלנו למ-ע-נ-ו. בשמחה, באושר, ולתת עוד ועוד, כי הקשר כל כך

יוצא לאור ע"י ביהמ"ד "ברכת שלום"

בנשיאות רבי אברהם מרדכי גוטליב שליט"א

רח' אביעב 3 - טלו סטון

לפינת יצורים בכל רחבי הארץ, ולרכישת ספרי האל הסולם ותלמידיו

באתר: www.birkatshalom.com 02-5334718

באתר: birkatshalom@gmail.com